

FEDERATIE FRANDO

SINT-FRANCISCUS | SINT-ANTONIUS | DON BOSCO

Godvergeten

Jezus, zeg ons iets over hoe God wel is! Hoe ver gaan zijn goedheid en geduld? En Jezus doet wat hij zo vaak doet. Hij begint een verhaaltje te vertellen over dagloners. Mensen die zich letterlijk 's morgens te huur op de markt zetten om voor anderen te werken.

Een verhaal dat tegen de haren in strijkt, ook bij ons, nog altijd. Is die landeigenaar wel rechtvaardig? Op het einde van de dag, finaal de arbeiders van het elfde uur evenveel geven als de rest die in de hitte van de dag zich helemaal gegeven hebben, is dit correct?

Maar wie heeft ooit stilgestaan bij deze mensen, die mensen van het elfde uur. Hoe ze daar godvergeten stonden, dag na dag. Gekeurd als vee. 'Zijn lichaam is beter gebouwd, laten we die maar nemen? Die daar heeft haast geen armspieren en wat een smalle borstkas? Die daar komt van die stad of dat land. Is die wel te betrouwen?' En dit moet je horen terwijl je een gezin te voeden hebt dat hongerend thuis wacht. 'Je bent een nietsnut, een slappeling, je zult wel al je miserie zelf gezocht hebben.' Wie heeft er ooit al geluisterd naar deze mensen? Wel zo is God, zegt Jezus. Finaal zijn alle mensen voor hem van waarde.

Ondertussen waait er bij ons een schokgolf over Vlaanderen, een schokgolf van verontwaardiging wanneer godvergeten mensen aan het woord worden gelaten. Als Kerk staan wij met onze billen bloot.

Godvergeten mensen voelen dat ze eindelijk hun verhaal mogen doen. Te lang hebben ze op de markt gestaan. Tot het elfde uur. En nu gutst hun verhaal als een grote schandvlek over ons allemaal. Wie heeft er naar deze mensen geluisterd?

Deze week zag ik een recente film, 'The Letter', een brief met onze paus in de hoofdrol. Hij schrijft een brief naar vijf mensen: een arme in Senegal, een Indiaan in het Amazonewoud, een jong meisje

die zich bezorgd maakt over de toekomst van jonge mensen vandaag, twee wetenschappers die zien hoe de natuur kapot gaat. Hij wil naar hen luisteren. Hij ziet hoe onze planeet, onze mensheid, zucht en kreunt onder natuurrampen, overstromingen van zware regenval, droogteperiodes met hongersnood als gevolg of bosbranden... Er gaat geen dag voorbij of wij worden ermee overstelpt. Onze planeet zucht en kreunt en voelt zich godvergeten.

Deze problemen stellen zich al sinds jaar en dag. Wie had hier oor naar? Wie had hier oog voor? Wie luisterde naar de schreeuw van onze planeet? Och, de natuur herstelt zich wel. En daarbij, wij kunnen toch niet onze verworvenheden opzij schuiven. Die hebben we toch verdiend. Het kan toch niet dat wij onze levenswijze gaan herroepen en de wijze waarop wij met de aarde en haar grondstoffen omgaan veranderen?!

En zo kan ik nog wat verder gaan. Kijk naar al wie zijn leven riskeert om naar het westen te komen in de hoop op leven, op een toekomst. "Die golf van migranten die ons overspoelt", denken sommigen. Is dit geen schandvlek over onze wereld zoals die geregeerd wordt? Wie

kent de verhalen van deze mensen? Wie luistert naar hen?

En als ik toch weer even in de Bijbel mag eindigen. Wie het Oude Testament erop naleest komt voortdurend een God tegen die zich kwaad maakt. Wie heeft oor naar Hem? Wie luistert naar Hem? We bouwen torens van arrogantie en laten godvergeten mensen het slachtoffer zijn. We zweren allemaal op ons eigen groot gelijk, terwijl mensen het slachtoffer worden.

Waar begint het herstel voor mensen, waar ontstaat heling voor deze planeet? Waar geluisterd wordt! Naar de mensen van het elfde uur, naar alle levende wezens van het elfde uur. Finaal is iedereen en alles van waarde in deze schepping die ons is toevertrouwd. 's Morgen staat mijn radio nog even op voor de nieuwsberichten. En dan hoor ik steeds dezelfde slagzin: "Radio1. Alles begint bij luisteren".

Waar begint het herstel voor godvergeten mensen? Waar begint het herstel voor onze Kerk, een nieuw begin? Waar begint het herstel van onze planeet? Waar heeft vrede en gerechtigheid weer kansen? Waar er geluisterd wordt naar het verhaal van de slachtoffers.

deken Patrick Marvoet
bron: Kerk en leven

Bidden is mij niet gegeven

We herdenken Luc Vankrunkelsven, pater van Averbode, medestichter van Wervel, overleden in Brazilië. Hij liet ons dit 'gebed' na.

Bidden is mij niet gegeven als ik volkeren zie vertrap.
Het vloekt in mij.
Laat dan maar mijn vloeken bidden zijn.

Bidden is mij niet gegeven, als ik kinderen zie verkracht.
Het huilt in mij.
Laat dan maar mijn huilen bidden zijn.

Bidden is mij niet gegeven, als ik vluchtelingen zie verjaagd.
Het stormt in mij.
Laat dan maar mijn stormen bidden zijn.

Bidden is mij niet gegeven, als ik kapitaal zie heersen.
Het breekt in mij.
Laat dan maar mijn breken bidden zijn.

Bidden is mij gegeven,
als ik vloeken mag,
als ik huilen kan,
als ik stormen durf,
als ik breken leer,
om zoveel onrecht,
om zoveel leed.

Luc Vankrunkelsven o.praem.

In de abdij van Averbode werd onlangs afscheid genomen van pater Luc Vankrunkelsven. De Norbertijn overleed op 15 september 2023 tijdens zijn laatste missie naar de Cerrado in Brazilië. Pater Vankrunkelsven leed sinds enkele jaren aan de zenuw-spierziekte ALS en zijn toestand ging snel achteruit. Een paar maanden eerder was hij nog zwijgzaam aanwezig tijdens een publieke vergadering in de abdij van Grootouders voor het Klimaat. Zwijgzaam was nochtans niet zijn aard maar de ziekte beperkte toen al zijn mogelijkheden zeer sterk. Het is dan ook verwonderlijk dat hij van midden augustus tot midden september nog een tocht naar Brazilië heeft kunnen afwerken. Hij overleed overigens op de dag dat hij normaal zou terug keren naar België.

Uit *Hola Hageland-Beleef het Hageland en De Merode van 6/10/2023*

Norbertijn Luc Vankrunkelsven in Brazilië gestorven (c) Kerknet

Colofon

DIENST ABONNEMENTEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parciebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@trevipus.be
www.trevipus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

KERK & leven is een uitgave van
Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Herman Cosijns

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS en
EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 21 51 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Vollhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op 0492 319215

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 12 november 2023
32e zondag door het jaar
10u. Viering

Intentie voor Guihelmus, Julia en Maria Struyf en Gerarda Boogaerts.
Voorganger: Gaston Eysermans
Lector: Thierry Van Craenem
Zang: Guy Saenen
Orgel: Anna Rusakova

Zondag 19 november 2023
33e zondag door het jaar

Fotoclub prisma in de kerk
Familieviering
Naamopgave vormsel en nadien drankje in de zaal
10u. Viering
Voorgangers: Pater Leo De Weerdtsj en Lieven Dries
Lectoren: Kinderen
Zang: Pieter Vanderveken
Orgel: Herman Baumers

SINT-ANTONIUS

Zondag 12 november
Geen viering

Zondag 19 november
33ste zondag door het jaar A
11 u. viering met CD-muziek
Intentie: Jules en Johanna Geysels Vanuffelen
Voorganger: deken Maervoet
Assistent: Caroline Van Audenhoven
Lector: Hilde Sinap
Homilie: deken Patrick Maervoet
Beelden: Leo Swinnen

DON BOSCO

Zondagsvieringen om 10.30 u.
zo 12 november
zo 26 november

PASTORALE ZORG MET EN VOOR OUDEREN

Samen zoeken naar pastoraal met en voor ouderen

In de geest van het Tweede Vaticaans Concilie kondigde paus Franciscus in 2021 een synodaal proces aan. De kerkvader maakte hierbij de weg vrij om vanuit alle lagen van de Kerk en in verbondenheid met elkaar na te denken over wat ons drijft, en samen verantwoordelijkheid op te nemen voor de toekomst van de Kerk. Wat klonk de voorbije twee jaar in de geloofsgemeenschappen in ons vicariaat? En hoe kunnen we samen naar een gedragen verantwoordelijkheid van Kerk zijn vandaag én vooral morgen?

Om deze krijtlijnen uit te tekenen, richtte het vicariaat bij het begin van dit werkjaar het 'Vicariaal Pastoraal Overleg', afgekort VPO, op. Dit Overleg wordt vertegenwoordigd door lekengeelovigen die driemaal samenkomen in Mechelen. In tussentijd worden zij uitgenodigd om ter plekke, in hun lokale gemeenschappen, een groepje gelijkgestemden te vinden om visies en ideeën te sprokkelen die uiteindelijk uitmonden in samen gedragen vicariale beleidsbeslissingen. Op de eerste samenkomst, op 23 september jongstleden, heette hulpbischop Koen Vanhoutte een dertigtal aanwezigen uit alle hoeken van ons vicariaat welkom met de woorden "We willen de synodaliteit concreet maken. De kleur van ons debat is luisteren naar elkaar, terwijl de goede Geest in ieder van ons aanwezig is."

Omdat niet elke uitdaging meteen bij de horens kan worden gevat, leggen we elk werkjaar en dit gedurende de komende drie jaar, een andere focus. Onze eerste bekommernis is de pastorale zorg met en voor ouderen. "De zorg voor wie kwetsbaar is, is de core business als we willen leven vanuit het evangelie", zegt mgr. Vanhoutte. "We merken vandaag dat vooral ouderen te weinig in beeld komen. Terwijl we almaar ouder worden, neemt het aantal mensen dat tijd en ruimte heeft om levensvragen te behartigen, af. Daardoor loeren eenzaamheid en levensmoetheid om de hoek.

In het verleden werd de pastorale zorg gedragen door religieuzen en door het christelijk verenigingsleven. Wie neemt vandaag de zorg op die ouderen verdienen?"

De eerste samenkomst van het VPO zette meteen de juiste toon. In kleine gespreksgroepen buigen de deelnemers zich over twee concrete vragen: *Hoe kunnen we als christenen gestalte geven aan het pastoraal contact met en voor ouderen?* en *Welke lokale samenwerkingsvormen zijn er of zouden kunnen groeien om het pastoraal contact met en voor ouderen te realiseren?* Een pluim moet het gesprek in goede banen leiden en – zoals het een synodale weg betaamt – elke deelnemer aan het woord laten. Niet alleen de pluimen, maar ook de deelnemers brengen elk een eigen kleur in het debat en de ideeën waaien over en weer. Een gebedsmoment, waarin we vragen om een aandachtig hart en een opmerkelijke geest voor ieder die met ons op weg gaat, sluit deze eerste samenkomst af. Na het middagmaal worden de deelnemers gezonden om in de lokale geloofsgemeenschap mensen te zoeken die verder willen nadenken hoe de pastoraal met en voor ouderen gestalte kan krijgen.

Alle ideeën worden tegen einde december verzameld en gebundeld voor de volgende samenkomst, eind januari. Om uiteindelijk op het einde van het werkjaar te landen bij de vraag waarop prioritair zal worden ingezet en hoe het vicariaat kan ondersteunen. Met woorden van dankbaarheid en een zakje pluimen zendt de bisschop de aanwezigen huiswaarts.

Denk jij mee?

'Mocht jij ook zin hebben om aan te sluiten bij ons overleggroepje dat samen bruggen bouwt naar onze oudere parochianen, neem dan zeker contact op met katleenpittevils@hotmail.com of 0495 54 99 58. We komen voor het eerst samen op **donderdag 23 november 2023** om 19 uur in het parochiezaaltje in Linden (vlakbij de kerk van Linden).

Blij Rondeel viert feest !

JUBILEUMCONCERT 50-jarig bestaan

VIVA LA VIDA

Liederen over vriendschap, vrijheid en liefde

KOOR BLIJ RONDEEL
o.l.v. David Martinez y De Preter
Piano : Anna Rusakova

zaterdag 25 november 2023 om 20u

Sint-Franciscuskerk
Tiensesteenweg 190, Heverlee

v.v.k. 12€ - kassa 15€
tickets via de koorleden of
via e-mail evanespen@yahoo.com
www.blijrondeel.be

Colruyt parking beschikbaar

Omwille van coronamaatregelen waren er vanaf 12 maart 2020 tot februari 2022 geen normale kooractiviteiten. Vanaf 2 februari 2022 zingt het koor onder de gedreven leiding van **David Martinez y De Preter**. Het kleine gezelschap van weleer is ondertussen uitgegroeid tot een enthousiaste zanggroep met +/- 30 leden, jong en minder jong.

BLIJ RONDEEL is een amateurkoor dat naar een zo hoog mogelijke kwaliteit streeft.

Het koor probeert éénmaal per jaar een concert te geven, luistert de belangrijkste eucharistievieringen op in de Sint-Franciscuskerk, Tiensesteenweg te Heverlee en verzorgt ook optredens op vraag van instellingen en organisaties, ook huwelijksvieringen. We treden tevens op in Leuven ter gelegenheid van het jaarlijkse kerstzingen op de koopzondagen in de maand december, georganiseerd door 'Liefst Leuven'.

Het repertoire bestaat uit Neder-

lands- en anderstalige muziek en varieert van Middeleeuws tot hedendaags. Blij Rondeel zingt religieuze en profane liederen, meestal in vierstemmige koorzetting, van Klassiek tot Pop, van Romantiek tot Musical, van Mozart tot 'the Beatles'!

Op het programma van het Concert van 25 november 2023 staan o.a. liederen uit The Sound of Music en Les Misérables, muziek van Elvis Presley, Billy Joel, Leonard Cohen, Coldplay e.a.
Er is gratis parkeren op de Colruyt parking op +/-100 meter!

Kaarten: € 12,00 X aantal. Overschrijven vóór 20/11 op rekening BE52 7343 5904 5509 van Blij Rondeel. Inkomkaarten zullen dan, op naam, aan de inkomtafel voor u klaarliggen.

Na het concert babbelen wij even ter plaatse na, met een drankje in de hand.

Hartelijk welkom!

Leer jij graag tekenen of schilderen?

Zou je graag willen tekenen of schilderen zonder daarvoor naar de academie te gaan? Kom dan eens een kijkje nemen en maak kennis met Aka+3.

Op dinsdag en woensdag (telkens van 9 tot 12 uur) kan je komen tekenen met potlood, pastel of houtskool. Of je kan schilderen met olie-

of acrylverf. Op donderdag (eveneens van 9 tot 12 uur) kan je aquarelleren. Dit gebeurt steeds in een ontspannen sfeer en onder leiding van een academie-geschoolde. Je kan altijd gratis afkomen voor een proefdeelname. Meer info via chrisvreven@hotmail.com

Op 14, 15 en 16 november kan je komen kijken hoe we creatief bezig zijn en tegelijkertijd kan je enkele van onze werken komen bekijken. Dit kan vanaf 9.30 tot 11.30 uur in zaal Genadedal, Velderblok 2A in Kessel-Lo.

Mossel­feest in Sint-Antonius

Léon Schreursvest 33, Heverlee
op zondag 19 november 2023

Ontvangst vanaf 12 uur

Er wordt opgediend van 12u30 tot 14u30
in volgorde van het komen

Van harte welkom!
de Antoniusvrienden

Bestelling mossel­feest 2023

TAFEL

familie .....

tel/gsm .....

aantal personen (aantal plaatsen aan tafel)

kinderstoel ja / neen

mosselen, friet . . . x 22,00 euro = ... euro
mosselen, brood . . . x 22,00 euro = ... euro
vidée, friet . . . x 18,00 euro = ... euro

kindermenu's
mosselen, friet . . . x 10,00 euro = ... euro
vidée, friet . . . x 8,00 euro = ... euro

cornetto . . . x 3,00 euro = ... euro
taart abrikoos . . . x 4,00 euro = ... euro
taart kriek . . . x 4,00 euro = ... euro
taart flan . . . x 4,00 euro = ... euro

Totaal . . . . euro

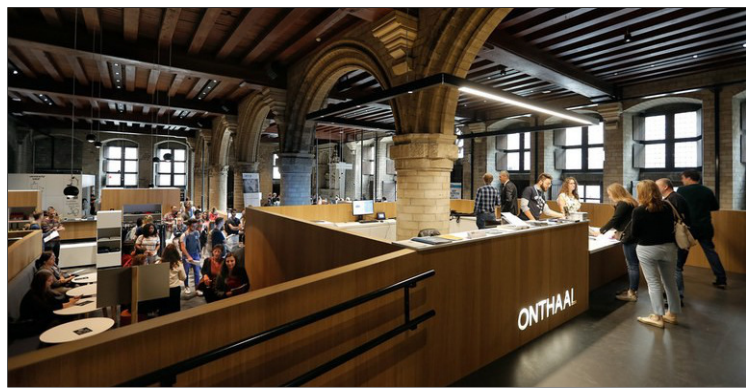
Betalen kan cash of via overschrijving op rekeningnummer
BE84 0018 0522 4459 van vzw Antoniusvrienden-Heverlee

U kan uw bestelling doorgeven **tot en met zondag 12 november**

Caroline Van Audenhoven Hortense Damanhof 32
carolineva@telenet.be gsm 0476 39 79 02

zit graag aan tafel met

Steeds meer internationale studenten vinden weg naar KU Leuven

In totaal hebben maar liefst 60.981 studenten zich dit jaar ingeschreven aan de KU Leuven. Dat zijn er iets minder dan vorig jaar, zo'n 0,11 procent. Het aantal eerstejaars neemt wel toe. En opvallend: vooral het aantal internationale studenten is dit jaar sterk gestegen.

Er schreven zich dit jaar 9.330 generatiestudenten in aan de KU Leuven, studenten die voor het eerst een hogere studie beginnen. Daarmee overschrijdt de universiteit voor het eerst de kaap van 9.000, vorig jaar waren het er nog 8.934. "Bij deze kersverse studenten zijn ook de campussen buiten Leuven zoals Kortrijk, Sint-Katelijne-Waver en Brussel in trek", zegt rector Luc Sels. "Deze toename ligt ook in lijn met de bevolkingstoename in

ons land." Bekijkten we de inschrijvingen van eerstejaarsstudenten meer in detail, blijkt dat vooral rechten en lichamelijk opvoeding en bewegingswetenschappen (Sportkot) dit jaar heel populair zijn, met een stijging van respectievelijk 14 procent en 20,3 procent. De Engelstalige bachelor european studies kreeg er maar liefst 55,8 procent inschrijvingen bij.

Een op vijf is internationaal "Sinds dit academiejaar mogen meer studenten starten aan een opleiding (tand)arts. Die beslissing zien we terug in de inschrijvingen, met 26,4 procent meer studenten bij geneeskunde en 18,4 procent meer bij tandheelkunde. Revalidatiewetenschappen en kinesithe-

rapie trekt dit jaar dan weer 25,1 procent minder nieuwe studenten aan", klinkt het. Opvallend is het hoge aantal internationale studenten. Dat zijn er dit jaar 12.426, een stijging van 6,3 procent. "Ruim één op vijf van onze studenten is een internationale student. We slagen erin ons als universiteit globaal op de kaart te zetten en zo voor onze arbeidsmarkt cruciaal internationaal talent aan te trekken", aldus Sels.

Kleine daling In totaal studeren zo dit academiejaar 60.981 studenten aan de KU Leuven, waarvan 48.241 aan de Leuvense campussen. De daling in het totaal aantal studenten is te wijten aan een lager aantal masterstudenten, maar is met zo'n 0,11 procent of 68 studenten eerder minimaal te noemen. Volgens de KU Leuven is die daling vooral het gevolg van het mijlpaalsysteem dat ingevoerd werd in academiejaar 2021-2022, waardoor studenten sneller hun studiekeuze in vraag stellen, begeleiding krijgen om te heroriënteren en vlotter hun diploma behalen.

Hannelore Smitz
Krant Het Nieuwsblad van 24/10/2023

Kleuters ruimen zwerfvuil Haacht - Wespelaar

(c) Het Nieuwsblad
Het afgelopen schooljaar organiseerden 33 scholen en verenigingen uit het ecowerf-werkingsgebied acties tegen zwerfvuil.

Om de inspanningen te belonen, kregen de deelnemers een cheque. Ook drie Haachtse scholen ontvingen een beloning.

Dit was het geval voor de vrije basisschool de Wieltjes in Haacht- Station (650 euro), de vrije basisschool Lambertzhoeve in Tildonk (825 euro) en kleuterschool PIT in Wespelaar. Deze laatste kreeg 750 euro om-

dat de kleutertjes ijverig zwerfvuil hadden geruimd.

"We hebben eerst op de school geoefend", zegt directeur Kristel Vrolix. "De juffen hebben hun vuilnisbakjes op de speelplaats uitgegoten, waarbij de kleuters het sorteren konden oefenen."

Hoogtepunt was het bezoek van de vuilniswagen.

JCT @ JCT Uit Krant Het Nieuwsblad van 24 oktober 2023 (

GOED OM WETEN

Waarom zetten we chrysanten op het graf?**Geluksplant uit Azië**

De chrysant kent haar oorsprong in Azië, waar ze symbool staat voor geluk, gezondheid en een lang leven. In China teelden ze de plant al in 1500 voor Christus en schreven ze haar verheven kwaliteiten toe. Wie thuis nog ergens een Chinese vaas heeft staan, vindt daar al eens een chrysant op terug. Enkele eeuwen later ging ook Japan overstap voor die vrolijke bloeier. De Japanners waren zelfs zo enthousiast dat ze de chrysant uitriepen tot hun nationale symbool. De bloem staat op het keizerlijke zegel, op de Japanse paspoorten en sommige muntstukken. Op hun jaarlijkse Festival van het Geluk zetten ze de chrysant nog extra in de bloemetjes.

Bloem van goud

In de zeventiende eeuw kwam de chrysant naar onze contreien, waar Karl Linnaeus haar omdoopte tot *Chrysanthemum*. Hij was een Zweedse prof die de wetenschappelijke namen van planten en dieren introduceerde. Het Griekse chryso betekent goud en anthemion bloem, de gouden bloem dus, want de chrysant kwam toen voornamelijk voor in het geel. Tegenwoordig hoor je het hipper *mum* ook steeds vaker als naam voor de chrysant. Afgeleid van *Chrysanthe-mum* natuurlijk en wellicht ook verwijzend naar de Australiërs die de plant graag cadeau geven op moederdag.

Chrysanten op het graf

In ons land is de chrysant de grafbloem bij uitstek. Dat heeft een praktische verklaring, want de typische bolchrysanten zijn kleurbommetjes die de herfst opfleuren, zeker in de donkere novemberdagen. Bovendien zijn het sterke planten die weinig verzorging nodig hebben. Je kan ze dus gerust achterlaten op een kerkhof zonder dat ze twee dagen later verwelkt zijn.

In Nederland geven ze chrysanten aan mensen die 13 jaar getrouwd zijn, in de Verenigde Staten is ze de meest gekweekte sierplant. De Grieken gebruikten de planten al om demonen te verjagen en zetten die daarom vaak op het graf van hun dierbaren. Bij ons is de bloem uitgegroeid tot het symbool van Allerheiligen en Allerzielen, al kent het gebruik dus geen Bijbelse oorsprong.

De Aziatische symboliek van chrysanten voor geluk en een lang leven werd hier vertaald naar eeuwig leven.

Van graf naar voordeur

Lange tijd was de chrysant bij ons voorbehouden als kerkhofbloem en was het omzeggens onbeleefd om die voor andere gelegenheden te gebruiken. Tegenwoordig zie je de bloemen ook elders opduiken: als kleurelement bij de voordeur, als snijbloem in boeketten of zelfs als vaste plant in de tuin. Naast de klassieke gele variant en de tijdloze witte versie, zijn er ook modekleurtjes in chrysantenland. De bronsachtige of pastelroze bloemen zijn erg in trek en sommige mensen kiezen ook voor de tricolors, waarbij drie kleuren chrysanten in één pot worden geplant. Of je de chrysant voorbehoudt om een dierbare overledene te herdenken of er je tuin mee opfleurt: de herfst ziet er sowieso een beetje warmer uit met een chrysant. *gepubliceerd op www.kerknet.be op 30 oktober 2022*

Strepen in de lucht

's Ochtends vroeg zie ik vanuit het raam een strakblauwe lucht, doorkruist met talloze witte strepen. Wat is er aan de hand, zo hoog boven ons hoofd? Hebben een stel reuzenvogels een spelletje tikkertje gespeeld? Zijn de engelen een nachtje gaan schaatsen? Hebben de wolken zomaar opeens gekozen voor een strakker design? Het ziet er mysterieus uit, als sporen van een onbe-

kende levensvorm.

Misschien zijn er vannacht aliens aan de slag geweest die alvast een patroon in de lucht hebben uitgetekend voor hoe ze de aarde voortaan gaan indelen. Wie weet zijn die strepen niet zo luchtig als ze lijken en kunnen we er mooie en nuttige dingen aan ophangen. Een ouderwetse zepelin. Een enorme smiley die de

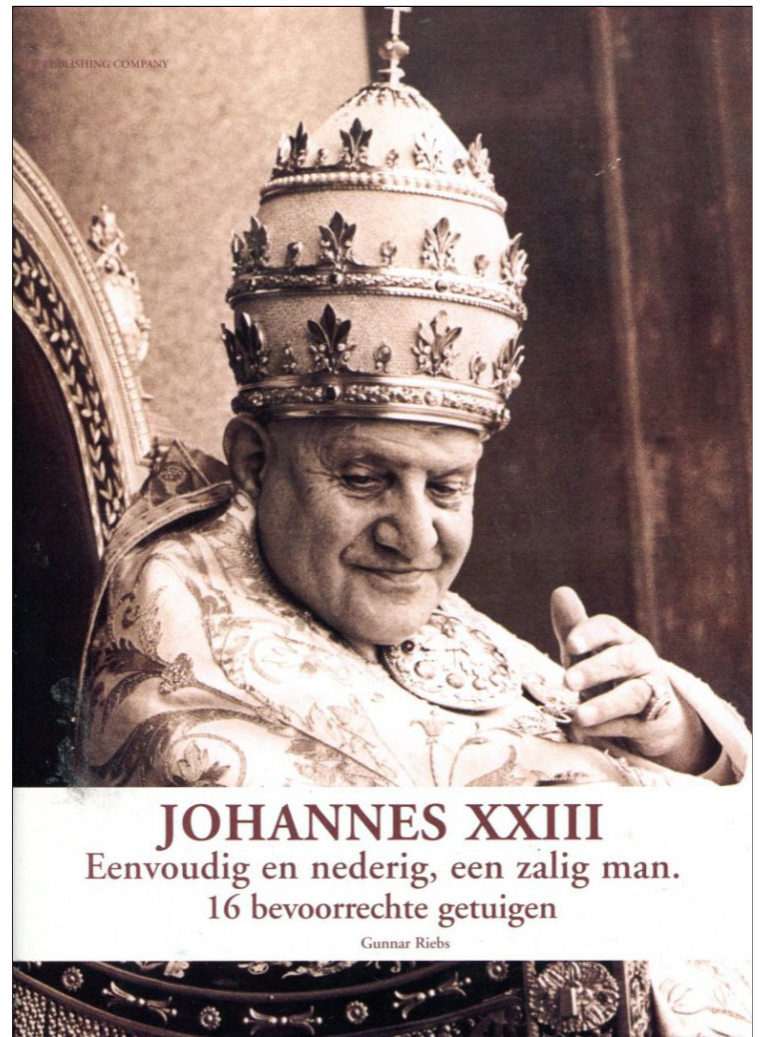
zon moet voorstellen, zodat we ook bij grijs weer wat vrolijker worden. Een paar lianen voor de durvers onder ons die heel hoog naar boven willen klimmen.

Op internet vind je alles. De strepen blijken vliegtuigsporen te zijn.

Maar waarom opeens zo veel? Dat heeft vooral te maken met de luchtvochtigheid. Ze heten dan ook condensstrepen. Waarom is de saaieste verklaring altijd de juiste?

Ik besluit die nuchtere uitleg te negeren. Vannacht vlogen er gewoon twee draken in de lucht, die samen Mikado speelden. Daar kun je echt niet naast kijken.

Kolet Janssen gepubliceerd op 26 september 2023
<https://www.koletjanssen.be/blog/-strepen-in-de-lucht/>

Voordracht over Paus Johannes XXIII

JOHANNES XXIII
Eenvoudig en nederig, een zalig man.
16 bevoorrechte getuigen

Gunnar Riebs

Zestig jaar geleden overleed Paus Johannes XXIII. Slechts vijf jaar was hij Paus, maar hij zette heel wat veranderingen in gang.

Op **donderdag 16 november** is er om 20.00 uur in **Parochiecentrum Kloosterhof** (Kerkplein 1 – 3220 Sint-Pieters-Rode) een **voordracht over Paus Johannes**

XXIII.

Spreker is **Gunnar Riebs**, schrijver van het boek "Johannes XXI-II, eenvoudig en nederig, een zalig man!". Het boek is ondertussen verkrijgbaar in zes talen en bevat heel wat unieke getuigenissen. Iedereen is van harte welkom.

KONTRARIE LINKT

LIEDEREN VAN HOOP EN VERBONDENHEID

GC DE WILDEMAN

Schoolstraat 13, 3020 Herent

zaterdag 18 november 2023 - 20 u.
zondag 19 november 2023 - 15 u.

dirigent: Chris Moens - regie: Joppe Frateur

toegang 15 €, -18 jaar 12 €, kansentarief Uitpas 3 €
kaarten enkel via reservatie www.gcdewildeman.be

KONTRARIE
SOLIDARITEIT EN HOOP